

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ПРОУЧАВАЊЕ КУЛТУРНОГ РАЗВИТКА

Бр. 1395

14. 12. 2021 год.
Београд, Риге од Фере број 4, тел. 2637-565

КОРИГОВАНИ ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ЗАВОДА ЗА 2021. ГОДИНУ

[Handwritten signature]

САДРЖАЈ

1	ОСНОВНА ДЕЛАТНОСТ	2
1.1	ЗАРАДЕ, ДОПРИНОСИ, СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА, НАКНАДЕ И НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА	2
1.2	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	3
1.3	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	3
1.4	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	4
1.5	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	5
1.6	МАТЕРИЈАЛ	5
2	СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ	6
3	ПРОГРАМСКА ДЕЛАТНОСТ	8
3.1	ИСТРАЖИВАЊА	8
3.1.1	<i>Е-култура</i>	8
3.1.2	<i>Културне политике и локални културни развој</i>	11
3.1.3	<i>Инклузивни музеји Србије: искуства, изазови и перспективе</i>	12
3.1.4	<i>Култура за децу</i>	14
3.1.5	<i>Медијска писменост и медијске навике ученика и наставника гимназија у Србији</i>	16
3.1.6	<i>Ефекти културне партиципације: психолошка и антрополошка перспектива</i>	20
3.1.7	<i>Фолклорна културно-уметничка друштва</i>	21
3.1.8	<i>Културно наслеђе Online</i>	22
3.1.9	<i>Мапирање и анализа организација Срба ван матице у области културе</i>	23
3.2	МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ ЗАВОДА ЗА ПРОУЧАВАЊЕ КУЛТУРНОГ РАЗВИТКА	24
3.3	ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	27
3.3.1	<i>Часопис Култура</i>	27
3.4	ЕЛЕКТРОНСКО ИЗДАВАШТВО	28
3.4.1	<i>Електронско издаваштво и Временска линија културе Републике Србије</i>	28
3.5	ПРОГРАМИ И ПРОМОВИСАЊЕ РАДА	30
3.5.1	<i>Циклус трибина „Стеван Мајсторовић” и промовисање рада Завода</i>	30
3.5.2	<i>Награда Новица Тадић</i>	32
3.5.3	<i>Београдски контрапункт и Форум о оправдању стваралаштва</i>	32
3.5.4	<i>Библиотека Завода за проучавање културног развоја</i>	34
4	РЕКАПИТУЛАЦИЈА ТРОШКОВА	36

1 ОСНОВНА ДЕЛАТНОСТ

1.1 ЗАРАДЕ, ДОПРИНОСИ, СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА, НАКНАДЕ И НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ
4111	Плате, додаци и накнаде запослених	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	Плате по основу цене рада	28,530,000.00
4121	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	3,300,000.00
4122	Допринос за здравствено осигурање	Допринос за здравствено осигурање	Допринос за здравствено осигурање	1,458,000.00
4143	Отпремнине и помоћи	Отпремнине и помоћи	Отпремнине и помоћи	60,000.00
4144	Помоћ у медицинском лечењу запосленог	Помоћ у медицинском лечењу запосленог	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана уже породице	440,000.00
4151	Накнаде трошкова за запослене	Накнаде трошкова за запослене	Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла	930,000.00
4161	Награде запосленима и ост. посеб. расходи	Награде запосленима	Јубиларне награде	409,000.00
Укупно				35,127,000.00

1.2 СТАЛНИ ТРОШКОВИ

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ
4211	Трошкови платног промета и банкарских услуга	<ul style="list-style-type: none"> – Трошкови платног промета – Трошкови банкарских услуга 	<ul style="list-style-type: none"> – Трошкови платног промета – Трошкови банкарских услуга 	10,000.00
4212	Енергетске услуге	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге за електричну енергију – Трошкови грејања 	Грејање	1,010,000.00
			Електрична енергија	211,000.00
4213	Комуналне услуге	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге водовода и канализације – Услуге редовног одржавања – Остале комуналне услуге 	Градска чистоћа	111,000.00
			Водовод и канализација	72,000.00
4214	Услуге комуникација	<ul style="list-style-type: none"> – Телефони – Услуге поште и доставе 	Пошта	120,000.00
			Телеком	181,000.00
			Теленор	180,000.00
			Интернет	255,000.00
4215	Трошкови осигурања	<ul style="list-style-type: none"> – Осигурање имовине – Осигурање запослених 	Каско и обавезно осигурање возила	50,000.00
			<ul style="list-style-type: none"> – Осигурање запослених – Осигурање материјалне имовине – Осигурање опреме 	300,000.00
Укупно				2,500,000.00

1.3 ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ
4221	Трошкови службених путовања у земљи	<ul style="list-style-type: none"> – Трошкови дневница (исхране) на службеном путу – Трошкови превоза на службеном путу у земљи (аутобус, воз и сл.) – Трошкови смештаја на службеном путу 	Трошкови путовања у оквиру редовног рада установе	670,000.00
4229	Остали трошкови транспорта	Остали трошкови транспорта	Трошкови превоза	20,000.00
Укупно				690,000.00

1.4 УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ
4231	Административне услуге	<ul style="list-style-type: none"> – Рачуноводствене услуге – Остале административне услуге – Услуге превођења 	<ul style="list-style-type: none"> – Рачуноводствене услуге – Остале административне услуге – Услуге превођења 	500,000.00
4232	Компјутерске услуге	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге за израду и одржавање софтвера – Остале компјутерске услуге 	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге за израду софтвера – Услуге за одржавање софтвера – Остале компјутерске услуге 	500.000,00
4233	Услуге образовања и усавршавања запослених	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге образовања и усавршавања запослених – Котизације – Друге услуге образовања и усавршавања запослених 	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге образовања и усавршавања запослених – Котизација за семинаре – Остали издаци за стручно образовање 	200,000.00
4234	Услуге информисања	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге штампања – Медијске услуге – Услуге информисања јавности и односа са јавношћу – Услуге рекламе и пропаганде – Остале медијске услуге 	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге штампања – Остале медијске услуге 	500,000.00
4235	Стручне услуге	<ul style="list-style-type: none"> – Правне услуге – Финансијске услуге – Остале стручне услуге 	<ul style="list-style-type: none"> – Уговор о делу – Остале стручне услуге 	500,000.00
4237	Репрезентација	Репрезентација	Репрезентација	500,000.00
4239	Опште услуге	<ul style="list-style-type: none"> – Остале опште услуге 	<ul style="list-style-type: none"> – Услуге курира – Услуге обезбеђења – Услуге чишћења – Остале опште услуге 	950,000.00
Укупно				3,650,000.00

1.5 ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ
4251	Текуће поправке и одржавање зграда и објеката	Текуће поправке и одржавање зграда	<ul style="list-style-type: none"> – Сређивање сутерена објекта – Сређивање дворишта објекта – Остали трошкови одржавања објекта 	1,272,000.00
4252	Текуће поправке и одржавање опреме	Текуће поправке и одржавање опреме	<ul style="list-style-type: none"> – Редовно одржавање и сервисирање рачунарске и друге опреме – Остали трошкови одржавања опреме 	128,000.00
Укупно				1,400,000.00

1.6 МАТЕРИЈАЛ

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ
4261	Административни материјал	Канцеларијски материјал	<ul style="list-style-type: none"> – Канцеларијски материјал – Остали административни материјал 	180,000.00
4263	Материјали за образовање и усавршавање запослених	Публикације, часописи и гласила	<ul style="list-style-type: none"> – Стручна литература за редовне потребе запослених – Стручна литература за образовање запослених 	20,000.00
4264	Материјали за саобраћај	Издаци за гориво	<ul style="list-style-type: none"> – Гориво – Остали материјали за саобраћај 	75,000.00
4268	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	Материјали за одржавање хигијене	<ul style="list-style-type: none"> – Хемијска средства за чишћење – Инвентар за одржавање хигијене 	210,000.00
4269	Материјали за посебне намене	Остали материјали за посебне намене	<ul style="list-style-type: none"> – Тонери за штампаче – Остали материјали за посебне намене 	540,000.00
Укупно				1,025,000.00

2 СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

2.1 ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 04 – СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ
4111	Плате, додаци и накнаде запослених	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	1,490,00.00
4121	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	130,000.00
4122	Допринос за здравствено осигурање	Допринос за здравствено осигурање	Допринос за здравствено осигурање	64,000.00
4131	Накнаде у натури	Накнаде у натури	Поклони за децу запослених	105,000.00
4242	Услуге образовања, културе и спорта	Услуге културе	Услуге културе	2,000,000.00
4621	Текуће дотације међународним организацијама	Текуће дотације за међународне чланарине	Чланарине	60.000,00
Укупно				3,849,000.00

2.2 ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА 13 – НЕРАСПОРЕЂЕНИ ВИШАК ПРИХОДА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ
4111	Плате, додаци и накнаде запослених	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	580,000.00
4121	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	95,000.00
4122	Допринос за здравствено осигурање	Допринос за здравствено осигурање	Допринос за здравствено осигурање	48,710.00
4621	Текуће дотације међународним организацијама	Текуће дотације за међународне чланарине	Чланарине	40,000.00
4235	Стручне услуге	Остале стручне услуге	– Уговор о делу – Остале стручне услуге	100,000.00
4251	Текуће поправке и одржавање зграда и објеката	Текуће поправке и одржавање зграда	– Сређивање сутерена објекта – Сређивање дворишта објекта Остали трошкови одржавања објекта	50,000.00
5122	Административна опрема	– Рачунарска опрема – Остала административна опрема	– Замена застареле рачунарске опреме (рачунари) – Набавка канцеларијског намештаја	50,000.00
Укупно				963,710.00

3 ПРОГРАМСКА ДЕЛАТНОСТ

3.1 ИСТРАЖИВАЊА

3.1.1 Е-култура

Руководиоци пројекта: Слободан Мрђа и Биљана Јокић

Координатори подпројеката о посебним областима: Маша Вукановић (заводи за заштиту споменика), Маријана Миланков и Маја Маринковић (биоскопи), Бојана Субашић и Богдана Опачић (поливалентни центри за културу), Драгана Мартиновић и Пеђа Пивљанин (изложбене галерије), Ана Стојановић и Маја Годоровић (удружења у култури).

Технички координатори: Маријана Узуновски и Јелена Вујановић

Институционална сарадња: Републички завод за статистику (РЗС), Републички геодетски завод, Народни музеј у Београду, Народна библиотека Србије, Архив Србије, Републички завод за заштиту споменика културе, Народно позориште у Београду, Филмски центар Србије

Основне информације о пројекту и разлози за наставак активности

Информациони систем е-Култура је континуирани пројекат Завода за проучавање развика који се од 2013. године одвија у партнерству са Републичким заводом за статистику и представља извор података за званичну статистику у култури Србије.

Развој информационог система подразумева периодично преиспитивање основних евиденција и структуре података, као и њихово усклађивање са међународним стандардима, па је у складу с тим Завод постао члан ЕГМУС-а (европске мреже установа које су задужене за статистику о музејима на националном нивоу) 2017. године.

Информациони систем е-Култура, такође, представља основ за развој других националних пројеката и активности, као што су Временска линија културе Србије и Срба ван матице, праћење реализације Акционог плана Владе Р. Србије, стратешко планирање у култури, те праћење ефеката предузетих мера државних органа на различитим нивоима управљања, као и обезбеђивање података за потребе Портала ГЕО Србија (Националне

инфраструктуре геопросторних података) и Сектора статистике Секретаријата за управу Града Београда.

Поред континуираних активности у домену методологије, неопходно је унапређивати процедуре ажурирања података као и развој технолошких решења. У складу са овим циљем, сваке године се додатним програмирањем система унапређује технолошко решење и омогућава унапређено претраживање и груписање података по додатним критеријумима и индикаторима.

Пројектне активности планиране за 2021. годину

Као ранијих година, и током 2021. године планиране су две групе активности.

Прва група активности односи се на редован процес одржавања и развоја система:

- ажурирање адресара;
- редован годишњи циклус статистичких истраживања;
- преиспитивање и редефинисање критеријума класификације, основних евиденција и постојеће структуре података;
- дефинисање форме за годишње извештаје завода за заштиту споменика и изложбене галерије;
- одржавање и даљи развој програмског пакета у складу са променама структуре и обима података, процедуре ажурирања и извештавања;
- редовно одржавање и унапређење структуре података на сајту пројекта е-Култура;
- припрема статистичких извештаја и публикација у сарадњи са Републичким заводом за статистику;
- учешће на редовном годишњем састанку групе ЕГМУС, које је планирано да се одржи уживо у Београду, за разлику од 2020. године када је због епидемиолошке ситуације састанак одржан електронским путем.

Друга група активности односи се на подпројекте започете током 2018. године за потребе Владе Р. Србије и Министарства културе и информисања Р. Србије, у којима подаци из е-Културе представљају основу:

- анализа постојеће структуре података и платформе за праћење реализације Акционог плана Владе Р. Србије у делу који се односи на праћење посећености одабраних група установа на месечном нивоу;

- наставак рада на дисеминацији података за потребе Временске линије културе, ГЕО Србије (Националне инфраструктуре геопросторних података) и Сектора статистике Секретаријата за управу Града Београда;

Развој система е-Култура је од изузетног значаја за целокупан ресор културе у Србији и суштински је везан за процесе дигитализације на свим нивоима. Развојем јединственог истраживачко-информационог система, сви подаци о институцијама културе у Србији ће се налазити на једном месту у савременом информатичком окружењу, што представља основу за научно-истраживачки рад у култури, статистику у култури и индикаторе културног развоја. Овако конципирана истраживачко-информациона платформа и подршка култури омогућиће израду квалитативних и квантитативних индикатора о учешћу културе у одрживом друштвеном развоју.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ
4214	Услуге комуникација	Интернет и слично	Закуп VPS сервера на годишњем нивоу и остале услуге комуникација	135,000.00
4232	Компјутерске услуге	Услуге израде и одржавања софтвера	– Одржавање и унапређење програмског пакета/система е-Култура	800,000.00
5122	Административна опрема	Рачунарска опрема	Замена застареле рачунарске и друге опреме	500,000.00
5151	Нематеријална имовина	Набавка компјутерског софтвера	– Софтвер за заштиту система Symantec Endpoint Protection (годишња лиценца) – Microsoft Office 365 Apps for Business (годишња лиценца) – Adobe Acrobat Pro DC (годишња лиценца) – остала нематеријална имовина	200.000.00
Укупно				1,635,000.00

3.1.2 Културне политике и локални културни развој

Истраживачи: Богдана Опачић, Бојана Субашић, Биљана Јокић, Слободан Мрђа, Дејан Загорац, Владимир Коларић

Завод за проучавање културног развитка је у досадашњем раду био посебно посвећен локалним културним политикама. У складу са актуелним тенденцијама, основна идеја пројекта је праћење стања у култури на локалном нивоу, укључујући и културне политике и иницијативе на нивоу градова и општина у Србији. У Републици Србији, према подацима Завода, тренутно функционише 526 јавних установа културе, у 162 јединице локалне самоуправе. Поред јавних установа културе, цивилни и приватни сектори имају значајну улогу у обогаћивању културне понуде, промоцији друштвено одговорних вредности, као и стваралаштва појединаца и организација. У досадашњим истраживањима Завода мапирано је око 2.000 удружења у култури, међу којима се највећи број бави културно-уметничким аматеризмом.

Завод за проучавање културног развитка обезбедиће подршку Министарству културе и информисања у припреми и реализацији активности пројекта „Престоница културе Србије“, како би сваке године одређена локална средина могла да буде проглашена престоницом културе Србије, да би се промовисао и охрабрио локални културни развој широм наше земље, посебно у сеоским срединама. На тај начин ће се пружити подршка локалним заједницама у развоју културе и културног живота оснаживањем институција и организација у овој области, обновом културног наслеђа и повећањем културне партиципације.

Основни циљ пројекта је сагледавање стања комплетног културног система на нивоу градова и општина у Србији, како јавног тако и цивилног и приватног сектора и, захваљујући пројекту, развој система за праћење спровођења мера културних политика, као подршка развоју стратешког планирања у области културе на локалном и националном нивоу. У склопу развоја информационог система, планирано је програмерско унапређење у оквиру пројекта Е-култура, чиме ће бити омогућен лакши и једноставнији приступ подацима и њихово коришћење за израду локалних стратегија развоја културе, као и за развој пројеката и програма који доприносе обогаћивању културног живота грађана широм Србије и лакшој доступности знања о културном развоју и програма различитим циљним групама. У том смислу, одговарајућа пажња ће бити посвећена и развоју претраживе јавно доступне базе са скеновима до сада објављених публикација Завода, као и другим сличним пројектима.

Сходно томе, додатни циљ пројекта је и покретање иницијативе стратешког планирања у култури и разматрање могућности за сарадњом са локалним самоуправама у циљу израде локалних планова развоја културе, у чему Завод има дугогодишње искуство.

У оквиру пројекта одређене активности ће бити спроведене ради успостављања и учвршћивања партнерских односа са локалним самоуправама, као и са различитим установама и организацијама на свим нивоима, које ће омогућити развој и реализацију заједничких пројеката у истраживачкој, издавачкој и другим делатностима, као што је на пример у 2020. припремљен садржај публикације о врањском музичком наслеђу у сарадњи са градом Врањем.

Такође, планиран је наставак рада на објављивању публикација посвећених локалном развоју културе, као и нематеријалној и гастрономској баштини. Током 2021. године планиране су и активности припреме публикације „Укуси Делиблатске пешчаре“.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ
4221	Трошкови службених путовања у земљи	Услуге друмског превоза, дневнице и хотелски смештај	– Дневнице – Транспорт – Хотелски смештај	124,000.00
4232	Компјутерске услуге	Услуге израде и одржавања софтвера	- Одржавање и унапређење програмског пакета/система е-Култура, развој пројекта претраживе базе дигитализованих заводских издања и друге сличне услуге	740,000.00
Укупно				864,000.00

3.1.3 Инклузивни музеји Србије: искуства, изазови и перспективе

Координатори: Маријана Миланков, Бојана Субашић и Богдана Опачић

Друштвена одговорност, социјално укључивање и отварање ка свим члановима заједнице представља остваривање јавног интереса и у функцији је савременог концепта ангажованих институција културе и њихове вишеслојне улоге у друштву. Разноликост перспектива које институције нуде у својим програмима, као и диверзитет публике и омогућавање партиципације свим друштвеним групама и слојевима, један је од кључних задатака јавних установа, што је у складу са **принципом омогућавања широке доступности и приступа култури.**

Музеји као институције од поверења, поред функција очувања баштине и научног проучавања, у својим излагачким и аниматорским задацима располажу са широком палетом начина презентација наслеђа и рада са публиком, те представљају агенсе социјалних вредности модерног друштва. С тим у складу, тема обележавања Међународног дана музеја за 2020. годину, постављена од стране Међународне мреже музеја била је *„Музеји за једнакост: Разноликост и инклузија“*. На трагу ове важне теме и са тим задатком, Завод ће спровести истраживање колико су музеји у Србији инклузивни за осетљиве групе у Србији.

Истраживање тако даје свој допринос и остваривању УН Циља одрживог развоја 10 - који се односи на смањење неједнакости и осигуравања да у друштвеном развоју нико не буде изостављен.

Методологија би обухватала истраживање приступачности и програмске усмерености свих музеја у Србији на партиципативне инклузивне праксе намењене осетљивим друштвеним групама, уз преглед досадањих искустава, проблема, изазова, перспектива и препорука за унапређење ситуације.

Ток и технике истраживања:

- онлајн упитник за све музеје у сврху мапирања инклузивних функција (обезбеђеност и прилагођеност простора, поседовање опреме, преглед и намена програма одређеним осетљивим групама);
- интервјуи са запосленима и руководиоцима музеја на тему искустава у реализацији инклузивних пројеката и програма њихове установе, изазовима на ову тему, предлозима и даљим плановима;
- интервјуи са представницима организација које заступају интересе осетљивих група о њиховој укључености у културне програме и сарадњи са установама, као и очекивањима и даљим предлозима.

Резултат пројекта: електронска публикација са објављеним квантитативним и квалитативним подацима, уз препоруке за унапређење стања и примере добре инклузивне праксе музеја Србије.

Исходи:

- Преглед нормативног оквира у Републици Србији у дискурсу демократизације културе и права на културу припадника осетљивих група и мањинских заједница

- Мапирано стање у музејима Србије у погледу просторне приступачности и програмске понуде намењене осетљивим, маргинализованим и мањинским групама
- Преглед ставова и потреба удружења грађана мањинских и осетљивих група о културној укључености
- Преглед примера добре праксе и препорука у остваривању концепта инклузивног музеја

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ
4221	Трошкови службених путовања у земљи	Услуге друмског превоза, дневнице и хотелски смештај	– Дневнице – Транспорт – Хотелски смештај	124,000.00
4235	Стручне услуге	Стручне услуге	– Рецензије (2) – Дизајн публикације и брошуре – остале стручне услуге	110,000.00
4237	Репрезентација	Репрезентација	Јавна презентација и трибина и остали трошкови репрезентације	60,000.00
Укупно				294,000.00

3.1.4 Култура за децу

Координатори: Богдана Опачић, Маријана Миланков и Бојана Субашић

Истраживања Завода за проучавање културног развоја „Просветни радници: Културно образовање и културна партиципација“ и „Модел локалних културних политика као основа за повећање културне партиципације“ показала су да установе културе, првенствено библиотеке, музеји, позоришта и културни центри, често организују програме за децу, али и да се при креирању тих програма не узимају у обзир све посебности дечијих културних потреба. Сарадња школа и установа културе се најчешће заснива на посети школа појединим програмима (једном у току школске године), док много ређе учитељи и предметни наставници заједно са установама културе осмишљавају програме. Такође, ова истраживања су показала да учитељи много чешће од предметних наставника воде своје ученике на програме из културе, али и да се сарадња школа и установа културе базира на ентузијазму учитеља и наставника. У истраживању „Модел локалне културне политике као основа за повећање културне партиципације“ представници установа културе су на фокус групама истакли да је најтеже креирати занимљиве и привлачне програме за децу која имају од 10 до 15 година,

односно за децу која похађају други циклус основношколског образовања (од 5. до 8. разреда), јер у том адолесцентском периоду деца губе интересовање за културу. Деца и млади представљају веома важан сегмент у развоју културних потреба, јер они су не само посетиоци догађаја, већ и будућа публика, али и ствараоци у култури, због чега је веома важно укључити младе у креирање културних садржаја.

Сви наведени подаци указују да је неопходно при креирању програма консултовати и саму децу која би требало да буду заинтересована публика установа културе. На територији Србије до сада нису рађена истраживања са децом на репрезентативном узорку у области културне партиципације, због чега је планирано да се током 2021. године и у првој половини 2022. године спроведе истраживање „Култура за децу“. Током 2021. године истраживање би обухватало анкетно истраживање деце од 5. до 8. разреда на репрезентативном узорку основних школа у неколико одабраних градова и места у Републици Србији. У плану је да у сарадњи са Институтом за педагошка истраживања буду креирана два упитника, један за ученике 5. и 6. разреда, и други за ученике 7. и 8. разреда. У свакој од школа ће бити анкетирано до 25 ученика једног одељења. Истраживање би се радило уз сагласност школа (стручне службе школа). Анкетари би били просветни радници, наставници који предају деци. На основу овог анкетног истраживања добили би се подаци о културним потребама и навикама деце, односно сазнало би се о интересовањима деце за културу. Током анкетног истраживања упоредо би се радило и на прикупљању података (путем мејла), два пута у току школске године (на крају првог и на крају другог полугодишта) у истим школама, колико ученици са школом посећују програме из културе или их прате у школи. Тражени подаци и фреквенција њиховог прикупљања би били усклађени и са релевантним документима и плановима Владе Републике Србије, Министарства културе и информисања и других републичких, покрајинских и локалних тела који су и до сада већ пратили област културне партиципације деце уз подршку Завода за проучавање културног развоја.

Током 2022. године истраживањем би биле обухваћене установе културе за децу (Дечији културни центар Београд, Дечији културни центар „Мајдан“, Новосадски дечији културни центар, Дечији културни центар Ниш, Позориште за децу Суботица, Позориште младих, Луткарско позориште „Пинокио“, Позориште „Пуж“, Мало позориште „Душко Радовић“, Позориште „Бошко Буха“, Дечије позориште Крагујевац и Луткарско позориште Ниш) којима би били представљени резултати анкетног истраживања и могућности за реализацију програма према потребама деце.

Целокупно истраживање би било електронски доступно на сајту Завода за проучавање културног развоја, а била би урађена и електронска брошура која би била послата свим установама културе.

Исходи:

- Утврђивање културних потреба и навика деце у адолесцентском периоду;
- Утврђивање активистичког потенцијала младих - колико су млади спремни да учествују у креирању програма из културе,
- Препоруке о начину креирања и промоције програма установе културе намењених адолесцентима;
- Колико су младима у програмима у култури привлачне дигиталне технологије и да ли би установе културе требало да развијају интерактивне програме.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ
4221	Трошкови службених путовања у земљи	Трошкови дневница, превоза и смештаја	– Дневнице – Смештај – Превоз	274,000.00
4235	Стручне услуге	Остале стручне услуге	– Анкетно истраживање (спровођење теренског истраживања) – Остале стручне услуге	160,000.00
4237	Репрезентација	Репрезентација	Освежење током обука анкетара и слично	50,000.00
Укупно				484,000.00

3.1.5 Медијска писменост и медијске навике ученика и наставника гимназија у Србији

Руководилац пројекта: Слободан Мрђа

Координатор: Јелена Ђорђевић

Пројекат „Медијска писменост и медијске навике ученика и наставника гимназија у Србији“ био је планиран за 2020. годину, али није могао у целини бити реализован због епидемиолошких мера у школама везаних за пандемију.

Првобитни план био је да се истраживање реализује у две фазе, при чему би у првој биле обухваћене гимназије у Србији (у три града која су ушла у узорак: Нишу, Крагујевцу и Новом Пазару), док би се у другој фази истраживање обавило у гимназијама у Београду.

Због тренутне ситуације одлучили смо се за обрнуту приступ, тј. да у првој фази реализујемо истраживање у гимназијама у Београду, а након завршетка пандемије да реализујемо истраживање у осталим градовима.

Оквир истраживања и проблем

Медијска писменост у дигиталном добу доминације информационих технологија један је од главних интереса друштва и требало би да буде укључена у формални и неформални образовни систем. Кроз њу се афирмишу "способност приступа, анализе, вредновања и преношења поруке посредством медија" (Aufderheide, 1992), али и разумевања, критичког тумачења и валоризације садржаја из области културе и уметности. Када питање медијске писмености повежемо са младима, средњошколцима и њиховим едукаторима – наставницима и професорима, те амбијентом у коме су опште и културне вредности значајно девалвиране, а дигиталне технологије нуде бројне изазове, схватамо колико је важно истражити медијску писменост и медијске навике ученика гимназија и њихових наставника како бисмо дошли до прегледа и анализе стања на основу кога би се планирале конкретне активности. Те конкретне активности биле би везане за добијање корисних информација које се могу користити у процесу креирања медијске политике, различитих стратегија везаних за младе и конкретно креирање и помоћ у продукцији програмских садржаја из области културе, уметности и медија који су усклађени са потребама младих, али и путем којих се позитивно делује у смислу подизања културних потреба младих на виши ниво и снажења њихових капацитета у погледу овладавања критичким и креативним знањима и вештинама како би се у контакту са медијским садржајем или приликом њиховог креирања, препознале и избегле заблуде и манипулације.

Опис пројекта

У жељи да компетентно и квалитетно допринесе анализи феномена медијске писмености младих, њихових различитих аспеката, али и да се изврши операционализација сазнања, Завод за проучавање културног развитка конципирао је истраживачки пројекат *Медијска писменост и медијске навике ученика и наставника средњих школа (гимназија) у Србији*. У фокусу истраживања, на основу постављених индикатора, је испитивање односа младих - гимназијалаца према медијима, начину на који перципирају, разумеју и користе медијске садржаје; али и како се према истим садржајима односе њихови наставници. Полазећи од тезе да је медијска писменост, важан сегмент медијског, али и културног система, истраживање жели да постави наставнике и ученике у заједничку раван и испита, а потом и унапреди, њихов креативни, медијски и културни капитал, афирмише критичко мишљење које ће им омогућити усвајање нових модела за разумевање реалности и актуелних дешавања, а тиме и подизање нивоа медијске писмености.

Циљеви пројекта

Генерални циљ истраживања је да се кроз систематизовање сазнања о медијској писмености и медијским навикама ученика и наставника у средњим школама (гимназијама) да допринос унапређењу медијске, образовне и културне политике, као и креирање конкретних акционих планова за унапређење медијске писмености младих.

Посебни циљеви истраживања су:

- Стицање сазнања о медијској писмености и медијским навикама средњошколаца – гимназијалаца и њихових наставника у Србији и њихова систематизација;
- Процена степена медијске писмености средњошколаца – гимназијалаца и њихових наставника посебно у односу на садржаје до којих долазе дигиталним комуникационим каналима, првенствено путем интернета– друштвене мреже, блог, јутјуб...;
- Дефинисање препорука за институције (медијске организације), групе и појединце који креирају медијске садржаје;
- Стимулисање медијских пројеката који су од интереса за младе или у чијем креирању учествују млади као аутори и реализатори;
- Истраживање односа младих – гимназијалаца и њихових наставника према медијској продукцији;

Прва фаза пројекта обухвата емпиријско истраживање медијске писмености, али и опште и медијске културе ученика и наставника средњих школа – гимназија на територији града Београда. Након прве фазе истраживања, уколико се стабилизује епидемиолошка ситуација и гимназије почну да раде нормално, у другој фази истраживање би било реализовано и у другим градовима.

Посебан сегмент пројекта обухвата организовање семинара и радионица са циљем подизања капацитета наставника у гимназијама који су предавачи изборног предмета *Језик, медији, култура*, као и рад на изради стратешких докумената – препорука надлежним телима и институцијама како да унапреде своје деловање, брже и лакше стигну до младих као публике, делују у складу са њиховим потребама и интересовањима и непрекидно подижу ниво њихове медијске писмености.

Методологија

У истраживању ће се користити метода испитивања, техникама анкете са стандардизованим упитником и групног интервјуа.

Техником анкете са стандардизованим писменим упитником извршиће се анкетирање средњошколаца – гимназијалаца, док ће се техником групног интервјуа у фокус групама прикупљати подаци од наставника/професора.

Узорак за анкетирање средњошколаца биће дизајниран, у складу са бројем гимназија које ће прихватити да учествују у реализацији пројекта.

Планом истраживања предвиђене су две фокус групе, једна за наставнике који предају изборни предмет Језик, медији, култура и, друга, за наставнике који не предају тај предмет. Фокус групе би биле реализоване у просторијама Завода за проучавање културног развика, Риге од Фере 4, Београд.

Планом реализације анкетирања ученика, предвиђено је да наставници/наставнице који учествују у фокус групама изврше анкетирање ученика (стандардизованим штампаним упитником). Узорак и начин избора ученика за анкетирање био би детаљно представљен наставницима након завршених фокус група.

Исходи

- Систематизовано научно сазнање о медијској писмености и медијским навикама средњошколаца – гимназијалаца и њихових наставника у Србији;
- Процена степена медијске писмености средњошколаца – гимназијалаца и њихових наставника;
- Препоруке за унапређење медијске продукције као и унапређење процеса анимације младих (15-19 година) у смислу садржаја који су њима намењени;
- Евалуација и предлози за подизање компетенција наставника у гимназијама који су предавачи изборног предмета *Језик, медији, култура*;
- Препоруке надлежним телима и институцијама како да унапреде своје деловање, брже и лакше стигну до младих као публике, делују у складу са њиховим потребама и интересовањима и системски подижу ниво њихове медијске писмености.

3.1.6 Ефекти културне партиципације: психолошка и антрополошка перспектива

Руководиоци: Биљана Јокић и Маша Вукановић

Сарадници: Ана Стојановић и Маја Тодоровић

Генерална теза је да културна партиципација повољно делује на развој личности у целини, а посебно на развој креативности и когнитивних функција у ширем смислу, као и интроспекције, доживљаја сопственог идентитета, доживљаја других и окружења. Од посебног друштвеног значаја су емпиријски подаци који указују на позитивну везу између учешћа у културним активностима и друштвено корисних ангажмана. Поред позитивних ефеката културне партиципације деце на њихов развој и социо-психолошке параметре у одраслом добу, која је документована и у оквиру заводског пројекта „Културна партиципација и културно наслеђе“, такође је важно истаћи да особе које су у детињству и младости партиципирале у културном животу преносе такве обрасце понашања наредним генерацијама кроз породичне и професионалне активности.

Циљ пројекта који предлажемо је да се истраже ефекти културне партиципације из психолошке и антрополошке перспективе на случају вишегодишњих програма за децу и младе, који су реализовани од 1977. („Шкозориште“) односно 1981. („Школигрица“) до 2006. године. Обиље архивског материјала о програмима и полазницима, као и очувани контакти са полазницима школе који су сада у одраслом добу, омогућавају дизајнирање мултидисциплинарне студије која би: 1. испитала везу између ране културне партиципације и социо-психолошких параметара у одраслом добу и 2. омогућила увид у актуелне обрасце преноса културних образаца на млађе генерације.

Поред анализе архивске грађе, било би реализовано анкетно истраживање на узорку некадашњих полазника наведених програма, као и дубински интервјуи који би обезбедили увид у различите аспекте антропологије детињства и младих. Поред доприноса научним сазнањима у релевантним областима, резултати истраживања омогућиће формулисање препорука за ефектну културну политику, која подстиче културну партиципацију деце као будућности у културном развоју Србије.

Исходи:

- Однос ране културне партиципације и социо-психолошких параметара у одраслом добу;
- Актуелни обрасци преноса културних образаца на млађе генерације;

- Формулисање препорука за ефектну културну политику, која подстиче културну партиципацију деце као будућности у културном развоју Србије.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ
4235	Стручне услуге	Остале стручне услуге	<ul style="list-style-type: none"> – Хонорари стручним сарадницима (2) – Прелом текста – Остале стручне услуге 	190,000.00
Укупно				190,000.00

3.1.7 Фолклорна културно-уметничка друштва

Истраживачи: Маша Вукановић и Маријана Миланков

Културно-уметнички аматеризам се може дефинисати као покрет који окупља заљубљенике у различите врсте уметности али без интенције да им то буде професија већ да се уметношћу баве зато што је воле (аматер – лат. аматор: онај који воли). Са тим у вези важно је имати на уму да нарочито у мањим срединама у Србији културно-уметничка друштва јесу и једини канал за активну културну партиципацију грађана свих генерација. Такође, културно-уметничка друштва често јесу (била) и „одскачна даска“ за многе реномиране уметнике. Аматери се баве свим врстама уметничког стваралаштва али најбројнија јесу културно-уметничка друштва као поли-уметничка удружења. Уз њих се по бројности издвајају и аматерска позоришта, док су друга удружења која окупљају аматере (ликовна, аудио-визуелна, музичка и књижевна) посматрано укупно у Србији малобројнија.

Циљ пројекта је да сагледавајући актуелно стање и проблеме културно-уметничких друштава у Србији, те перцепције чланова културно-уметничких друштава у погледу значаја аматеризма, обезбедимо чињенице на којима би се базирао стратешки развој ове за културу изузетно важне области деловања. У методолошком смислу, реализација пројекта почива на примени техника анкетног истраживања и дубинских интервјуа. Такође, биће примењена и техника групног разговора – дебате о стању и потребама различитих група аматера.

Поред чињенице да су културно-уметничка друштва поли-уметничка удружења, односно у оквиру њих често постоје секције чији се чланови баве музичко-сценским стваралаштвом, позоришном уметношћу, хор, ликовна секција итд, фокус на културно-уметничка друштва почива на чињеници да је претходних година спроведено дубље истраживање аматерских позоришта у светлу савремених светских тенденција позоришта заједнице. При томе, треба

имати на уму Абрахамсову одредницу фолклора као уметничке комуникације у малим групама а фолклорне секције јесу и најчешће заступљене у културно-уметничким друштвима. Стога, реализацијом овог пројекта ће се добити шира слика перспектива културно-уметничког аматеризма у Србији. Реализација пројекта ће укључити и контрастирање ставова представника културно-уметничких друштава и аматерских позоришта, а како би се на свеобухватан начин дошло до општих поставки развоја аматеризма.

Конкретан резултат пројекта ће бити електронска публикација на сајту Завода која ће садржати резултате истраживања и препоруке за стратешко планирање развоја аматеризма.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ
4221	Трошкови службених путовања у земљи	Услуге друмског превоза, дневнице и хотелски смештај	– Дневнице – Транспорт – Хотелски смештај	116,000.00
4235	Стручне услуге	Остале стручне услуге	Коректура и лектура текста и остале стручне услуге	24,000.00
Укупно				140,000.00

3.1.8 Културно наслеђе Online

Координатор: Маја Тодоровић

Истраживачи: Ана Стојановић, Маша Вукановић и Биљана Јокић

Шта све грађани Србије и иностранства сазнају о културном наслеђу у Србији путем Интернета и колико су Интернет презентације подстицајне за одлучивање да ли ће се нека локација наслеђа посетити у слободно време јесу главна истраживачка питања у пројекту.

Надовезујући се на истраживање путева културе у Србији, које је било у функцији развоја концепта који поред промоције наслеђа за циљ има и подстицање развоја културног туризма, као и праћење посета локацијама културног наслеђа, циљ овог пројекта је да истражи на које начине се локације наслеђа и путеви културе у Србији промовишу на Интернету и какав то ефекат има на кориснике интернета. У методолошком смислу, истраживање подразумева анализу Интернет страница актера у култури и туризму који чувају, штите и промовишу локације културног наслеђа позивајући људе широм света да упознају Србију, као и локалних самоуправа. Такође, биће реализовано и анкетно истраживање на *ad hoc* узорку корисника одабраних страница/интернет портала са циљем да се испитају информисаност и ставови о

посећивању локација културног наслеђа, те ефекти промоције културног наслеђа у оквиру концепта путева културе.

Значај пројекта лежи у чињеници да је Интернет данас главно средство информисања о културним садржајима, као и канал њихове промоције, што укључује и локације културног наслеђа, као и путеве културе.

3.1.9 Мапирање и анализа организација Срба ван матице у области културе

Координатори: Владимир Коларић, Богдана Опачић и Дејан Загорац

Пројекат Мапирање и анализа организација Срба ван матице у области културе обухвата истраживање распрострањености, профила, организационих модела, потреба и могућности организација у области културе, које су формирали и којима руководе носиоци српског културног идентитета насељени ван граница Републике Србије. Циљ пројекта је унапређење културне сарадње између Републике Србије и Срба ван матице, допринос очувању српског културног идентитета припадника српског народа у дијаспори (расејању) и земљама региона и њиховог културног стваралаштва и допринос репрезентацији културе Републике Србије и српског народа у иностранству.

Имајући у виду да Министарство културе и информисања путем годишњег конкурса подржава културну делатност Срба у иностранству, што чини и Министарство спољних послова, односно Управа за сарадњу с дијаспором и Србима у региону, Завод за проучавање културног развика посветиће део својих активности мапирању и анализи рада организација Срба у региону (Румунија, Мађарска, Северна Македонија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Хрватска, Словенија), као и у земљама у којима је настањен већи број Срба (Аустрија, Италија, Француска, Велика Британија, Немачка).

Поред тога, биће формиран упитници и послати изабраним организацијама Срба ван матице, на основу којих ће се утврдити начин њиховог рада, финансирање, сарадња са установама, удружењима и другим субјектима у матичној држави, као и ван матице, програми, посећеност програма, промоција њиховог рада, као и проблеми са којима се суочавају.

Такође, у оквиру пројекта промовисања других активности Завода, попут Временске линије културе Републике Србије и Срба ван матице и монографије „Француска и Србија: Векови пријатељства“ могуће је остварити контакте у земљи и иностранству, у оквиру

међународне сарадње, са организацијама Срба ван матице у циљу бољег упознавања са њиховом делатношћу и могућностима сарадње са матичном државом.

На основу истраживања биће формиран закључци и препоруке за унапређење сарадње између Републике Србије и организација Срба ван матице, као и за њихово што успешније функционисање.

План рада:

1. фаза – Уводно истраживање историјата српске дијаспоре и Срба у земљама региона са посебним освртом на питања очувања културног идентитета, као и законских и планских оквира сарадње између Републике Србије и организација Срба ван матице;
2. фаза – Анализа конкурса МКИ и МСП (у периоду од 2018. до 2020. године) и мапирање организација Срба ван Србије уз формирање базе података;
3. фаза – Креирање упитника и достављање путем електронске поште одабраним организацијама Срба ван матице;
4. фаза – Анализа и систематизација прикупљеног материјала и израда;
5. фаза – Израда електронске публикације и представљање резултата истраживања јавности.

3.2 МЕЂУНАРОДНЕ АКТИВНОСТИ ЗАВОДА ЗА ПРОУЧАВАЊЕ КУЛТУРНОГ РАЗВИТКА

Стручни сарадници: Владимир Коларић, Маријана Миланков, Биљана Јокић, Богдана Опачић, Маша Вукановић, Бојана Субашић, Драгана Мартиновић, Маја Маринковић и Дејан Загорац

У оквиру међународних активности, Завод ће током 2021. године реализовати следеће активности:

Унеско Конвенција о заштити и унапређењу разноликости културних израза

Завод ће као партнер у оквиру Националне контакт тачке за Унеско *Конвенцију о заштити и унапређењу разноликости културних израза* наставити да учествује у њеној промоцији и имплементацији и у прикупљању информација за потребе редовног извештавања. Завод ће наставити да присуствује заседањима Скупштине и Комитета. Током 2021. године могуће је учешће Србије у имплементацији методологије Култура 2030 Индикатори (Culture 2030 Indicators), иновативног алата за праћење доприноса културе

циљевима одрживог развоја према Агенди 2030. Србија се за примену ове методологије пријавила упитником у 2019. години. Планиране су активности на том пољу, као и у циљу израде предлога Националне мапе пута за примену Конвенције 2005 у дигиталном окружењу. Завод ће, као технички реализатор ЦДИС пројекта, односно алата за сагледавање мултидимензионалне улоге културе у развојним процесима, наставити да прати промене у областима свога деловања. Осим тога, Завод ће наставити да развија сарадњу са Унеском и на друге примерене начине спровођењем одговарајућих активности, међу којима је и прикупљање података о финансирању у области заштите културног наслеђа.

Discovering European Neighbours in the Third Age

Завод је партнер на реализацији пројекта “Упознајте своје суседе у трећем добу” (Discovering European Neighbours in the Third Age) чији је координатор организација ИЛЕУ из Улма (Немачка). Поред Завода и немачког партнера из Франкфурта у реализацији пројекта учествују организације из Бугарске, Румуније, Италије и Француске. Пројекат се реализује кроз програм Erasmus+. Циљ пројекта је да подстакне сарадњу млађих генерација (студенти и особе старости до 60 година) са особама у трећем добу (65+ година старости) у погледу преношења усмених историја коришћењем нових технологија те на тај начин допринесе бољем разумевању услова живота старијих особа у шест европских земаља.

Project Living Cultural Heritage: East and West” (Erasmus +)

У циљу препознавања заједничких елемената различитих културних простора источне и западне Европе, пројекат настоји да кроз партиципативни процес, сагледавањем и повезивањем најзначајнијих елемената нематеријалног наслеђа у 5 земаља Европе, креира дигитални алат за умрежавање и промоцију заједничке културе. Пројекат подразумева истраживање најзначајнијих елемената нематеријалног наслеђа у партнерским земљама на основу којег ће бити креирана видео игра „Лов на културно наслеђе“ за све узрасте.

European Inventory of societal values of culture as a basis for inclusive cultural policies in the globalizing world

Пројекат Европски попис друштвених вредности културе као основа инклузивних културних политика у глобалном свету има за циљ подржавање вредности културе које су од виталног значаја за очување и унапређење европског пројекта, настојећи да промовише идентитет и припадност, инклузивност, толеранцију и социјалну кохезију. Пројектом се желе идентификовати елементи који морају бити присутни у културним политикама и смерницама, како на европском тако и на националном нивоу, како би се помогло у

остваривању стратешких циљева Нове ЕУ агенде у култури.

Danube's Archaeological eLandscapes

Главни циљ пројекта је да археолошко наслеђе, посебно археолошки пејзажи дунавског региона, постану видљивији на регионалном, националном и међународном нивоу, а тиме и атрактивнији за интегрисање у одрживи културни туризам. Укључивањем врхунских технологија виртуалне стварности (VR) и проширене стварности (AR) музеји које посећују туристи охрабриће посетиоце да доживе баштину у њеним оригиналним пејзажима, не само у сопственој земљи, већ и у земљама других партнера. Пројекат се фокусира и на дугорочну кампању унакрсне промоције археолошког културног наслеђа у региону

Идентит жене у савременом стваралаштву

Програм окупља савремене уметнице из региона, кустоскиње, историчарке и теоретичарке уметности у тежњи да заједно са другим експертима у пољу културе истакне деловање жене у савременом друштву. У циљу ширења контекста, у реализацију пројекта укључена је и кустоскиња, уметничка директорка мобилне галерије која представља европске уметнице по различитим градовима Европе и у просторима зграде Савета Европе у Стразбуру и Бриселу.

Ова група пројеката односи се на интензивирање ангажмана у правцу успостављања што чвршћих партнерских односа са институцијама из других земаља, како би се појачали капацитети Завода за учешће у међународним пројектима подржаним у оквиру програма попут Креативне Европе, Хоризонта 2020, Ерасмус Плус, Дунавског Транснационалног програма, ИПА програма и др. То подразумева и учешће на међународним скуповима и радним састанцима, како би се обезбедили услови, и потом, припремиле нове конкурсне пројектне пријаве и документација, као и на конференцијама и другим стручним скуповима који могу допринети већој видљивости и бољем повезивању Завода на међународном плану. У циљу развоја међународне сарадње Завода, реализација поменутих пројеката и активности ће једним делом бити финансирана средствима опредељеним за пројекат Међународне активности Завода за проучавање културног развитака.

У оквиру своје делатности Завод ће, такође, настојати да развија сарадњу са сличним институцијама у иностранству на билатералној основи, али и да буде подршка у билатералној сарадњи Министарства културе и информисања. Завод планира да промовише своје издање посвећено српско-француским културним односима, чији је аутор француски

историчар Алексис Труд, као и своје остале пројекте.

Такође, у плану је наставак сарадње у оквиру ЕГМУС-а, европске мреже за статистику о музејима, чији је Завод члан од 2017. године, као и у оквиру ENCАТС-а, Европске мреже за културни менаџмент и политику и другим сличним организацијама.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ
4222	Трошкови службеног путовања у иностранство	– Услуга авио превоза путника – Услуга хотелског смештаја – Дневнице	Превоз, хотелски смештај и дневнице током међународних активности Завода	1,020,000.00
Укупно				1,020,000.00

3.3 ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

3.3.1 Часопис Култура

Секретар редакције: Пеђа Пивљанин

Култура број 170 – припрема за штампу у пролеће.

Култура број 171 – припрема за штампу у лето.

Култура број 172 – припрема за штампу у јесен.

Култура број 173 – припрема за штампу у децембру.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ
4231	Административне услуге	Услуга превода текста и симултаног превођења	Административне услуге – Превод и лектура текстова на енглески и остале административне услуге	32,000.00
4234	Услуге информисања	Услуге информисања	Уплата за услуге CEON-а – одређивање DOI бројева чланака у часопису; библиометријска анализа; антиплагијаризам (програм за спречавање плагирања чланака), укљученост на Српском цитатном индексу, ASEESTANT – програм за електронско уређивање часописа који обезбеђује већу видљивост истог у међународним индексима и статистикама, УДК број, дигиталне, фотокопир и књиговезачке услуге и остале услуге информисања осим штампе	196,000.00
4234	Услуге информисања	Услуге информисања	Припрема за штампу и штампа четири броја часописа, позивница, плаката, кеса и другог промотивног материјала	1,269,000.00
4235	Стручне услуге	Услуга лектуре, коректуре и остале стручне услуге	Стручне услуге – Лектура/коректура текстова (УОД 4 броја у сваком по 400 страница лектуре на српском; укупно 1600 страница у сва четири броја) и остале стручне услуге	240,000.00
4242	Услуге образовања, културе и спорта	Услуге културе	Накнада за уредника и чланове редакције	850.000,00
Укупно				2,587,000.00

3.4 ЕЛЕКТРОНСКО ИЗДАВАШТВО

3.4.1 Електронско издаваштво и Временска линија културе Републике Србије

Координатори: Владимир Коларић и Слободан Мрђа

Стручни сарадник: Пеђа Пивљанин

Временска линија културе Републике Србије и Срба ван матице је пројекат који је покренуло Министарство културе и информисања Републике Србије и реализовао Завод за проучавање културног развоја, са циљем да на интернету представе најважније личности, догађаје и објекте културе Србије и српског народа.

Временска линија културе Републике Србије и културе Срба представља културно наслеђе и стваралаштво настајало на територији Републике Србије од праисторије до данас, као и културно наслеђе и стваралаштво српског народа ван матице. Пројектом се указује на континуитет, ширину и домете српске културе и културе Републике Србије и подстиче њихово даље проучавање и дијалог о њима.

После објављивања, даљи рад на Временској линији подразумева континуирану израду додатних одредница и обезбеђивање визуелног материјала за њихово илустровање, унапређење комуникације са корисницима у циљу развоја интерактивности, која је важан елемент пројекта од самог почетка, наставак превођења одредница на светске језике.

Циљ пројекта је да се култура Србије и српског народа промовише и учини што видљивијом, да се приближи свим грађанима наше земље као и туристима и осталим заинтересованим грађанима других земаља, уз развијање свести о њеним високим дометима и континуитету.

Ради доприноса научном раду научника из области историје и историје уметности и уопште друштвено-хуманистичких наука у оквиру планираних активности иницираће се и попис, обрада, атрибуција и документовања зарад израде каталога дела различитих уметника (нпр. Бете Вукановић, Вељка Станојевића, Игњата Јоба, Милана Миловановића и Петра Добровића и других) како би се извршило одговарајуће вредновање дела према историјској и уметничкој вредности за потребе науке. Тиме ће се олакшати њихово представљање у оквиру Временске линије, као и израда одговарајућих, квалитетних, монографија и евентуална реализација видео, односно телевизијских прилога о уметницима који су живели и стварали на овим просторима.

Поред Временске линије културе Републике Србије и културе Срба одређене активности ће бити посвећене развоју и одржавању других интернет садржаја и апликација попут Квиза знања из српске културе и других који имају за циљ представљање и промовисање различитих аспеката културе.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ
4231	Административне услуге	Услуге превозиња и остале услуге информисања	Превод текстова за портал и остале потребне административне услуге	500,000.00
4232	Компјутерске услуге	Услуге израде и одржавања софтвера	Програмирање и одржавање апликација и остале потребне компјутерске услуге	670,000.00
4235	Стручне услуге	Остале стручне услуге	Сарадници за прикупљање и припрему материјала и остале потребне стручне услуге	1,000,000.00
5122	Административна опрема	Рачунарска и остала опрема	Рачунарска и остала опрема	220,000.00
5151	Нематеријална имовина	Набавка компјутерског софтвера	Adobe Acrobat Pro DC и Adobe Photoshop CC (годишње лиценце) и остала нематеријална имовина	110,000.00
Укупно				2,500,000.00

3.5 ПРОГРАМИ И ПРОМОВИСАЊЕ РАДА

3.5.1 Циклус трибина „Стеван Мајсторовић” и промовисање рада Завода

Координатори: Маја Маринковић и Јелена Ђорђевић

Стручни сарадник: Дејан Загорац, Драгана Мартиновић

Организовањем јавних трибина, дебата, промоција и изложби, Завод за проучавање културног развика одржава дугогодишњу традицију институције која прати и изучава трендове у области културне политике, менаџмента у култури и културној продукцији. Завод промовише све видове културног стваралаштва и комуникације и представља место сусретања актера културног живота Србије, на којем су се чула најразличитија мишљења о важним питањима културног развоја друштва. Циклус трибина "Стеван Мајсторовић" покренут је у знак сећања на оснивача и директора Завода за проучавање културног развика и има за циљ успостављање активнијег модела комуницирања са критичким аудиторијумом.

Потреба за дебатним активностима произашла је из самих пројеката Завода, резултата и закључака истраживања. Такође, реализацијом трибинског програма прикупљају се материјали и информације о стању у култури који су неопходни за документаристичке активности и представљају подлогу и припрему за нова истраживања. Трибине, дакле, имају задатак да допуне, употпуне или испровоцирају рад на пројектима, као и да подстакну активније партиципирање јавности у креирању питања од значаја за културу.

Циљ трибинског програма је покретање и унапређивање дијалога и сарадње између доносиоца одлука, креатора културне политике и културних практичара. Циљну групу и учеснике трибина чине представници установа културе из целе земље, Министарство културе и информисања и остала министарства у Влади, уметничке организације и удружења, факултети, фондациије, уметници, културолози, компаније које спонзоришу културу и уметност, медији, студенти итд. Одабир тема трибина конципиран је тако да одговори актуелним дешавањима у области културе, али и да подсети јавност на дугогодишња нерешена питања која се тичу културног система.

Циљ изложбених активности је допринос приближавању визуелне уметности посетиоцима и повезивање са градским и републичким установама и манифестацијама у култури и уметности.

Организовање различитих догађаја и израда и објављивање промотивних материјала, публикација и брошура треба да допринесе већој видљивости и препознатљивости установе у земљи и иностранству, пошто ће одређена издања бити штампана и на страном језику.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ
4234	Услуге информисања	Услуге штампања и остале услуге информисања	– Штампа публикација, плаката, визуала, брошура, каталога позивница и другог промотивног материјала – Остале услуге информисања	1,096,000.00
4235	Стручне услуге	Остале Стручне услуге	– Услуге везане за припрему публикација и остале стручне услуге	33,000.00
4237	Репрезентација	Репрезентација	Освежење током јавних трибина, дебата, промоција и изложби и остали трошкови репрезентације.	40,000.00
4242	Услуге образовања, културе и спорта	Услуге културе	– Услуге дизајна у изради промотивног материјала и визуелног идентитета Завода – Услуга модератора трибина	500,000.00
Укупно				1,669,000.00

3.5.2 Награда Новица Тадић

Координатор: Владимир Коларић

Књижевни конкурс за младе песнике „Новица Тадић“, покренут на иницијативу Министарства културе и информисања Републике Србије и у реализацији Завода за проучавање културног развика, расписује се са циљем подршке српским песницима млађим од 35 година старости. На конкурс се примају збирке поезије, док се од стране петочлане стручне комисије награђене збирке објављују у едицији „Присуства“ у издању Завода за проучавање културног развика. Конкурс је до сада одржан три пута и награђено је укупно седам песника, чије су збирке објављене у едицији „Присуства“. Сва издања су промовисана у средствима јавног информисања и на промоцијама на Београдском сајму књига, у Заводу, Студентском културном центру и другим установама.

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ
4234	Услуге информисања	Услуге штампања публикације и остале услуге информисања	Штампа публикација	200,000.00
4242	Услуге образовања, културе и спорта	Услуге културе	Трошкови хонорара чланова комисије и друге услуге образовања, културе и спорта	500,000.00
Укупно				700,000.00

3.5.3 Београдски контрапункт и Форум о оправдању стваралаштва

Координатори: Маја Маринковић, Владимир Коларић, Јелена Ђорђевић, Милица Јовановић и Тамара Перић

„Београдски контрапункт“, у организацији Министарства културе и информисања Републике Србије као покретача и Завода за проучавање културног развика као реализатора, је међународни скуп чији је циљ да окупи уметнике и мислиоце из различитих делова света, који својим радом значајно доприносе разумевању ситуације у којој се човек налази у данашњем времену.

„Београдски контрапункт“ је први пут одржан 2017. године, када су на питања постављана у оквиру теме „Шта књижевност може да учини у данашњем времену?“ одговарали Петер Хандке, Фредерик Бегбеде, Захар Прилепин, Ју Хуа и Милован Данојлић.

На „Београдском контрапункту“ одржаном 2018. године, посвећеном теми „Шта са глобализацијом у култури? - учествовали су Џанг Кангканг, Јуриј Пољаков, Гунар Кваран, Франсиско Лопез Сача, Дејвид Хомел и Владимир Пиштало. 2019. године, централни догађај конференције био је округли сто на тему „Уметност у временима кризе и ратова: поглед из данашњице“, на ком су учествовали Хабиб Ахмадзаде, Џанг Ђиђијанг, Герман Садулајев, Слободан Деспот и Мухарем Баздуљ. Године 2020, када је због пандемије конференција први пут одржана у онлајн формату, о теми „Уметност и мит данас“ разговарали су Дмитриј Данилов, Едуардо Мога, Теа Обрехт, Александар Прокопиев, Верн Тисен и Ханес Хофбауер. Разговоре су до сада водили тадашњи министар културе и информисања Владан Вукосављевић и редитељ Емир Кустурица. Конференција сваке године привлачи огромну пажњу јавности о чему сведочи обимни прес клипинг. Сваке године објављује се посебни додатак у дневном листу Политика на 32 стране у целости посвећен овом догађају, док се на РТС-у емитује филм у продукцији Завода. Сви учесници до сада потписали су Београдску изјаву у којој се, између осталог, наводи: „Дошли смо овде, у град на старој, симболичној граници светова, на место честих судара, али и културних укрштаја, у тежњи да наш разговор буде садржајна размена и прожимање... Мимо других подела и разлика које су неизбежне, култура мора да допринесе вишедимензионалности света. Треба да помогне освешћивању појединца клонулог под епохалним притиском... Култура од разлика прави богатство контрапункта – а не метеж сукоба...“

Завод за проучавање културног развитка, на иницијативу и уз подршку Министарства културе и информисања Републике Србије, организује међународни скуп **Форум о оправдању стваралаштва**. Циљ скупа је да окупи уметнике, теоретичаре и стручњаке из различитих области људског стваралаштва, од науке, укључујући и природно-техничке, преко филозофије, до различитих грана уметности, око расправе о веома значајном појму стваралаштва, као једног до основних за одређење човека и његове културе. Скуп је намењен широј публици, а посебно млађој публици и студентима, са циљем да подстакне продуктиван дијалог у јавности око питања од великог значаја за друштво, културу и културну самосвест. Од учесника Форума о оправдању стваралаштва очекује се да овом феномену приступе на основу сопственог практичног искуства и теоријских увида, на дескриптиван начин, описујући стваралачки процес онако како су га сами доживели и спознали, или на нормативан начин, издвајајући и уопштавајући структуралне и прагматичке обрасце стваралачког процеса. Разговори ће бити вођени пред публиком, у облику модерираниог дијалога између учесника, уз интеракцију са одабраним саговорницима из кругова културе и медија.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставке буџета	Спецификација	Износ
4231	Административне услуге	Услуге превоза и остале административне услуге	– Симултани превод и превод публикација – Остале административне услуге	1,040,000.00
4234	Услуге информисања	Услуге штампања публикација и остале услуге информисања	Штампа публикација	100,000.00
4234	Услуге информисања	Услуге информисања	Објављивање додатка у дневном листу	600,000.00
4235	Стручне услуге	Остале стручне услуге	– Опрема и остале техничке услуге за симултани превод – Остале стручне услуге	170,000.00
4237	Репрезентација	Репрезентација	Кетеринг и репрезентација (2 дана/30 учесника)	250,000.00
Укупно				2,160,000.00

3.5.4 Библиотека Завода за проучавање културног развитка

Координатори: Јелена Ђорђевић и Маријана Узуновски

Основна делатност Библиотеке Завода за проучавање културног развитка је да омогући приступ информацијама тако што их свеобухватно прикупља, обрађује и ставља на располагање истраживачима Завода, али и свим заинтересованим странама. У обављању своје делатности Библиотека Завода прати и примењује принципе савременог библиотекарства, редовно прати прописе и набавља актуелну стручну литературу.

Библиотека прати издавачку делатност из области стручних публикација у земљи и иностранству ради набавке нових издања и подизања нивоа квалитета библиотечког фонда. Захваљујући набавци актуелних наслова, књига, часописа и стручне литературе стекли су се услови за даљи рад на повећању броја читалаца међу студентима, стручњацима и другим грађанима заинтересованим за проучавање културног развитка. Потребно је наставити са набавком књига и литературе из области социологије, посебно социологије културе, културне политике, историје, историје уметности, антропологије и других хуманистичких наука и уметничких домена.

Ради даљег несметаног рада као и унапређења квалитета рада неопходно је да Библиотека у 2021. години спроведе редовну трогодишњу ревизију библиотечке грађе.

У плану је да се настави систематизација у јединствену базу – електронску библиотеку претходних година дигитализованих (у .пдф формату) издања и грађе прикупљене током реализације пројеката Завода, у складу са смерницама Министарства културе и информисања и другим интернационалним системима метаподатака.

Планиране су и активности у правцу развоја међубиблиотечке позајмице у земљи и иностранству.

Спецификација трошкова

ЕК	Опис	Ставка буџета	Спецификација	Износ
4263	Материјали за образовање и усавршавање запослених	Публикације, књиге, часописи	Стручна литература	320,000.00
Укупно				320,000.00

4 РЕКАПИТУЛАЦИЈА ТРОШКОВА

Р.б.	Редовна делатност за 2021. годину	Износ
1	ЗАРАДЕ, ДОПРИНОСИ, СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА, НАКНАДЕ И НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА	35,127,000.00
2	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	2,500,000.00
3	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	690,000.00
4	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	3,650,000.00
5	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	1,400,000.00
6	МАТЕРИЈАЛ	1,025,000.00
	УКУПНО	44,392,000.00

Р.б.	Сопствени приходи за 2021. годину	Износ
1	СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ –ИЗВОР 04	3,849,000.00
2	НЕРАСПОРЕЂЕНИ ВИШАК ПРИХОДА ИЗ ПРОШЛЕ ГОДИНЕ – ИЗВОР 13	963,710.00
	УКУПНО	4,812,710.00

Р.б.	Програмска делатност за 2021. годину	Износ
1	Е-култура	1,635,000.00
2	Културне политике и локални културни развој	864,000.00
3	Инклузивни музеји Србије: искуства, изазови и перспективе	294,000.00
4	Култура за децу	484,000.00
5	Медијска писменост и медијске навике ученика и наставника гимназија у Србији	0.00
6	Ефекти културне партиципације: психолошка и антрополошка перспектива	190,000.00
7	Фолклорна културно-уметничка друштва	140,000.00
8	Културно наслеђе Online	0.00
9	Мапирање и анализа организација Срба ван матице у области културе	0.00
10	Међународне активности Завода за проучавање културног развоја	1,020,000.00
11	Часопис Култура	2,587,000.00
12	Електронско издаваштво и Временска линија културе Републике Србије	2,500,000.00
13	Циклус трибина „Стеван Мајсторовић” и промовисање рада Завода	1,669,000.00
14	Награда Новица Тадић	700,000.00
15	Београдски контрапункт и форум о оправдању стваралаштва	2,160,000.00
16	Библиотека Завода за проучавање културног развоја	320,000.00
	УКУПНО	14,563,000.00